

Bachova dva Brandenburška koncerta, Mahlera i Bartokov *Cudesni mandarin*.

Za *Anale komorne opere i baleta*, koji uspješno traje već 12 godina, Opera HNK Osijeka pripremila je (nekomornog!) Monteverdija, jugoslavensku pravvedbu njegova *Povratka Odiseja u domovinu*. Uspjela predstava realizirana je s ključnim ulogama dodijeljenim gostima, pa se možda zbog toga, a možda i iz drugih razloga, kasnije više i ne izvodi.

A. R.

VARAŽDINSKE BAROKNE VEČERI

XI. varaždinske barokne večeri od 25. 9. do 5. 10. 1981. pod pokroviteljstvom OKSSRNH i u organizaciji SIZ-a kulture završile su u duhu proslava 800. obljetnice pismenog spomena grada kao i 40. godišnjice revolucije. Započele su VBV svečanim otvaranjem izložbi »Varaždin i pisana riječ 1181–1981.« i »Crteži škole Lypold«, kao i baroknom glazbom u izvedbi dječijih i amaterskih zborova: J. S. Bach: *Suscepit Israel/Magnificat D-dur* OŠ »I. L. Ribar«, dirigent Đurđica Roška — Varaždin; *La violetta i Chi la Gagliarda*, Dječ. zbor OŠ Koprivnica, dirigent Marija Jurašin; J. S. Bach: iz kantate *O selu*, Dječ. zbor OŠ »B. Plazzeriano« — Varaždin, dirigent S. Mikac; J. Bajamonti: *Kyrie Dječ. i Muški zbor zanatlija Varaždin*, dirigent S. Mikac; T. Cecchini: *Laudate Dominum* i V. Jelić: *Cantemus Dominum Mješ.* zbor »Sloboda-VIS« — Varaždin, dirigent Đurđica Roška; I. Lučić: *Canite et psallite*, Pjev. zbor iz Čakovca, dirigent D. Šimunković; L. Ebner: *Cetiri himne*, Mješ. zbor »V. Jurec-Varteks« — Varaždin, dirigent B. Spec; I. Šibenčanin: *Lauda Jerusalēm Dominum*, Mješ. zbor »Ivanec«, dirigent M. Vidoni. Obrade su ovih skladbi od D. Plamena, L. Županovića, B. Bujića, L. Sabana, a solisti su bili: D. Hreljanović, M. Klasić, Z. Puškarić, I. Pincetić, M. Vlahović, B. Pogrnilović, dok je uz orgulje bio Z. Kuščer.

Varaždin

1181
1981

Koncert zagrebačke filharmonije i zbor »I. G. Kovačić« iz Zagreba izveli su Mesiju G. F. Händla s izvrsnim solistima: Edith Wiens, sopran, Ruža Pospis-Baldani, mezzosopran, Karl Markus, tenor, Gerald Schramm, bas, pod sigurnom rukom maestra V. Kranjčevića u prenatrpanoj Isusovačkoj crkvi. Simfoničari i mješ. zbor RTZ s dirigentom Urošem Lajovicem izvodili su: A. Sorkočević: *Dixit Dominus*, solisti D. Hreljanović i M. Živković; A. Vivaldi: *Koncert za fagot i gudače u c-molu*, solist Rudolf Klepač, kao i *Koncert za dvoje trube i gudače u C-duru*, solisti Anton Grčar i Stanko Arnold, te pravivedbu *Bečke mise*. J. Krsnik-Dolara. U koncertnoj dvorani NK »A. Cesarec« izведен je koncert žen. zabora Muzičke škole i Festivalskog orkestra pod rukovodstvom Vladimira Šćedrova: A. Ivančić: *Sinfonija u C. F. Couperin: Pièces en Concert*, solist Igor Šćedrov, violončelo i A. Scarlatti: *Stabat mater* sa solistima N. Puttar-Gold i Branka Beretovac. Händlovih *Sedam sonata za violinu, čembalo i Basso continuo* izveli su Josip Klima, Jurica Murai i Bojan Lhotka. U istoj dvorani izведен je i koncert čembalistice Olivere Đurđević iz Beograda s djelima sedmorice engleskih kompozitora kao i Händlova: *Suita br. 12. i Bachov Preludij i fuga*. U prepunome kazalištu »A. Cesarec« izvedena je barokna opera Ch. W. Glucka *Orfej i Euridika* — HNK Zagreb u redateljskoj i dirigentskoj konceptciji Lovre Matačića kao i solista: Ruža Pospis-Baldani, Vlatka

Oršanić i Branka Beretovac. Na dva koncerta Zagrebačkih solista izvedeni su *Branderburški koncerti* J. S. Bacha sa solistima: I. Grafenauer, R. Pok, flauta, S. Dokuzov, M. Požgaj, G. Draušnik, oboe, J. Prašnikar, V. Trampuš, rogovi, i A. Grčar, truba, te Z. Klepač, fagot. S Moljèrovom »Školom za žene« završene su ovogodišnje VBV.

Više puta isticana specifičnost VBV ove je godine smišljeno proširena i proslavom 800. obljetnice grada sa Znanstvenim skupom, koji je Odbor za proslavu organizirao sa JAZU iz Zagreba. Posebnu edukativnu vrijednost predstavljaju dječji ansambl i amaterski ansambl odraslih, kao i povjesno-istraživački doprinos muzikologa iz čitave naše zemlje.

Marijan ZUBER

SPLITSKA KONCERTNA SEZONA 1981.

Nakon dviju sezona, održanih u »podstanarstvu«, u neprikladnim i uglavnom neakustičnim prostorijama (sezona 1978/79. u depadansi Doma JNA, a 1980. u kongresnoj dvorani hotela »Marjan«*), »Dalmacija-koncert« — glavni organizator splitskog koncertnog života — uspjela je u nastojanju da obnova njezine dvorane na Trgu Republike bude konačno završena u siječnju 1981., iako, nažalost, ne i u potpunosti dovršena. Naime, ubrzo nakon svečanog otvorenja i prvih koncerata pokazalo se da je zvučna izolacija greškom izvođača loše prevedena, što remeti normalno odvijanje i doživljavanje glazbenih priredaba, osobito onih suptilnijeg značaja. Međutim, postoji nuda da će izvođači radova naknadnom intervencijom ukloiniti taj vrlo ozbiljni nedostatak i tako omogućiti normalnu koncertnu djelatnost u dvorani, koja je nakon obnove dobila još jednu namjenu: da bude pozornica komornih kazališnih predstava novoosnovanog »Teatra na Prokurativama« splitskog »Dalmacijskoncerta«. (Upitno je usputno upitati: zasto baš »teatar« i k tomu još »na Prokurativama«, kad znamo, da je pojam »prokurativa« vezan uz autonomašku politiku prošlostoljetnog gradonačelnika dr. Antonija Bajamontija?).

Povratak u svoje prostorije »Dalmacijskoncert« je očito želio obilježiti na poseban način, organiziravši po broju (35 koncerata) i raznovrsnosti priredaba do sad najbogatiju splitsku koncertnu sezonu, koja je počela u siječnju 1981. najprije sa dva koncerta iz »Ciklusa mladih«, održanim u dvorani glazbene škole, a zatim je od 21. do 24. siječnja, u okviru svečanog otvorenja obnovljene dvorane, slijedio niz od tri koncerta splitskih glazbenika i ansambala (*Ivan Borčić*, klarinet; *Ranka Cuzzi*, glasovir; *Ana Domančić*, flauta; *Olga Račić*, glasovir; *Splitski gudački kvartet* i *Komorni orkestar* splitskoga Hrvatskoga narodnog kazališta), posvećenih prvenstveno stvaralaštву hrvatskih skladatelja, što je, nesumnjivo, vrlo pohvalno i simpatično. Nakon toga počela je redovita koncertna sezona, koja se ove godine odvijala u tri ciklusa: *Internacionalni majstorski ciklus*, *Chopinov ciklus* i *Ciklus mladih*, čime je ukinuta ranija »slovčana« podjela na cikluse A, B i C.

U okviru »Internacionalnog majstorskog ciklusa« od 26. siječnja do 18. svibnja, kad je i zatvorena koncertna sezona 1981., nastupili su ovi solisti i ansambl: *Angela Aloj*, glasovir; *Marijan Jerbić* i *Tanja Andrejić*, violoncello; *Jurica Murai*, glasovir; *Igor Politkovski*, violina, i *Olga Račić*, glasovir; *John Lill*, glasovir; *Ernesto Bitetti*, gitara; *Irena Grafenauer*, flauta; *Mihail Pletnjov*, glasovir; *Tonko Ninić*, violina i *Darko Petrinjak*, gitara; *Aaron Rosand*, violin, i *Geir Henning-Braaten*, glasovir; *Heinrich Schiff*, violoncello i *Aci Bertoncelj*, glasovir, te *Ansambl solista orkestra Boljšoj Teatra*.

* Budući da sam u sezonomama 1978/79. i 1980. u više navrata dugotrajnije izbivao iz Splita, nisam mogao redovito pratiti splitsku koncertnu djelatnost, te se stoga u »Sv. Cecilijs« nisam ni javljaо uobičajenim osvrtima.

Najveći broj koncerata iz tog ciklusa zaista je bio na međunarodnoj majstorskoj razini, pravi užitak i nezaboravan doživljaj, a pogotovo završni koncert Ansambla solista orkestra Boljšog teatra. Stoga je još čudnije da se u tom nizu vrhunskih glazbenika našla i Angela Aloj, koja svojim nastupom u Splitu nije dočarala ni da je majstor, ni »internacionalac«.

»Chopinov ciklus« od pet koncerata okupio je istaknute hrvatske glasovirače *Vladimira Krpana, Pavetu Gvoždić, Stjepana Radića, Ranku Filjka i Ranku Cuzzi*, koji su izveli veliki dio Chopinova opusa, a privukao je i brojnu publiku. Međutim, pitanje je koliko je opravdano prirediti poseban ciklus od pet koncertnih večeri skladatelja, koji je skladao samo za jedno glazbalo. Jer i unatoč vrijednosti Chopinovih skladbi i visokoj kvaliteti izvođača, ipak je bilo prilično naporno i zamorno slušati iste večeri manje-više djela istog ili sličnog značaja, pogotovo kad se, na primjer, kao na Krpanovu koncertu, sluša 27 etuda bez stanke.

Za »Ciklus mlađih« organizatorima treba izreći posebnu pohvalu. Bilo je prilično riskantno i hrabro organizirati niz od deset koncerata kod toga devet održanih uglavnom koncertnoj publici nepoznatih mlađih glazbenika (većinom bivših učenika splitske glazbene škole), od kojih neki, istina, imaju stanovito koncertno iskustvo s različitim školskim i natjecateljskim nastupa, ali ipak nedovoljno, da bi moglo jamačiti veći odaziv publike, a i uspješnost same izvedbe. Mlađi izvođači su, međutim, u potpunosti opravdali povjerenje organizatora i pred relativno brojnim slušateljstvom predstavili se kao vjerojatni budući majstori koncertnih podjuna. To osobito vrijedi za *Kemala Gakića* (glasovir), koji već sad posjeduje potrebite preduvjete za buduće vrlo uspješnu koncertnu djelatnost. Njegovo ime, nesumnjivo, treba dobro zapamtiti. Treba također zapamtiti i ime *Senke Saje* (harmonika), koja nam je »svoje« glazbalo predstavila u jednom potpuno drukčijem izdanju nego što smo ga navikli doživljavati. Pokazalo je, naime, da harmonika u rukama pravog majstora zaista postaje ravnopravno koncertno solističko glazbalo, sposobno da se na njemu izvedu i najsloženije skladbe najviših umjetničkih vrijednosti.

Pohvalu zasluguje i brojna publika, koja, poklonivši svoje povjerenje mlađim izvođačima, možda i nije svjesna činjenice da je bila na prvom ili jednom od prvih koncerata budućih poznatih solista.

Osim navedenih, »Dalmacijakoncert« je u sezoni 1981. priredilo još i šest koncerata izvan pretplate, među kojima su dva organizatoru nesumnjivo donjela novčanu dobit, ali u pogledu promicanja glazbene umjetnosti jamačno nisu učinila mnogo. Riječ je, dakako, o koncertima *Ive Pogorelića*, održanim u kongresnoj dvorani hotela »Marjan«. Na ovom mjestu nije moguće pisati o svemu onomu neuobičajenom, ali u negativnom smislu, što je pratilo te prirede, ali je potrebno istaknuti, da su ovogodišnji Pogorelićevi nastupi u Splitu pokazali i dokazali da publika, koja odjednom u tako nezapamćenom broju hrli na njegove koncerne (i to izvan pretplate), zaista ne predstavlja istinske ljubitelje glazbene umjetnosti nego legiju malograđana i snobova. Jer gdje su svi ti bajni »ljubitelji« glazbe, koji su se ove godine »tukli« za ulaznice i tražili »kartu više«, bili 21. siječnja 1980., kad je u toj istoj dvorani upravo koncertom *Ive Pogorelića* (uglavnom s istim programom) otvorena koncertna sezona 1980. Na tom prvom Pogorelićevom nastupu u Splitu bilo je svega 200–300 redovitih koncertnih posjetitelja (pretplatnika), a ove godine njegov je koncert zbog »velikog interesa« morao biti ponovljen. O kakvu se tu »interesu« i o kakvima »ljubiteljima« glazbe radi, suvišno je govoriti.

Osim »Dalmacijakoncerta« u sezoni 1981. svoju koncertnu djelatnost razgranalo je i splitsko Hrvatsko narodno kazalište, koje je, uz simfonische koncerte, priredilo i niz nastupa novoosnovane Glazbene radionice. Ta bi djelatnost nesumnjivo zasluzivala pohvalu, kad ne bi imala i svoje načiće, a ono se jednostavno može nazvati: konkurenacija »Dalmacijakoncertu«. Kako se drukčije može imenovati praksa odr-

žavanja koncerata Glazbene radionice, pa i premijernih opernih predstava (a premijerni kazališni pretplatnici su u velikom broju ujedno i pretplatnici koncertnog ciklusa) u tradicionalnom, dugogodišnjem terminu »Dalmacijakoncerta« (ponedjeljak u 20 sati)? U Hrvatskom narodnom kazalištu, kao da zaboravljuju činjenicu, da Split, iako ima preko dvije stotine tisuća stanovnika, ipak ima premašo »potrošača« kulturnih dobara, da bi se dvije prirede istog ili sličnog sadržaja mogle održavati istog dana u isto vrijeme, a da to ne bude na štetu i jedne i druge kulturne ustanove, na štetu ljubitelja glazbene umjetnosti i kulture same.

Osim »Dalmacijakoncerta« i Hrvatskoga narodnog kazališta, u protekloj sezoni nekoliko glazbenih priredbi organizirali su Muzička omladina, splitska glazbena škola i Francuski institut. Uz te koncerne posebno treba istaknuti nastup *Splitskog vokalnog okteta*, koji je pod ravnjanjem svog voditelja dr. Petra Zdravka Blažića u prvostolnoj crkvi Sv. Dujma dne 22. ožujka održao vrlo zapaženu, zanimljivu i osebujnu večer gregorijanskog korala. Također je bio vrlo uspješan koncert *Muskog pjevačkog zbara RKUD »Brodosplit«*, koji je pod ravnjanjem prof. Josipa Veršića ljubiteljima zborne glazbe pružio pravi užitak.

Na kraju ovog osvrta mogu ukratko kazati da je splitska koncertna sezona 1981. bila vrlo bogata brojem priredaba i raznovrsnošću programa, obogaćena nastupima brojnih vrhunskih umjetnika i mlađih glazbenika; da je imala čitav niz koncerata visoke umjetničke vrijednosti; da smo na koncertnim podijima češće mogli pozdraviti splitske glazbenike i ansamble, a na programima nači, odnosno u izvedbama čuti i veći broj djela hrvatskih skladatelja, te da je odaziv publike zadovoljavao. Nažalost, bilo je i nekorektnog ponašanja, nezdrave konkurenčije, a u većoj mjeri i manifestiranja malograđanstva i snobizma. Bilo bi dobro da pozitivne značajke ovogodišnje sezone rese i iduću, a negativne da iščeznu i ustupi mjesto suradnji i zajedničkom nastajanju svih splitskih glazbenika, glazbenih tijela i ustanova u organiziranju što potpunijeg i još uspješnijeg glazbenog, posebno pak koncertnog života njihova grada. Ako se ta suradnja ostvari, u Splitu bismo u doglednoj budućnosti mogli češće slušati i simfonijske i oratorijske koncerne, koji su u sadašnjoj vrlo bogatoj koncertnoj djelatnosti vrlo rijetki ili ih uopće nema. Da bi se to ostvarilo, potrebna je samo zajednička dobra volja.

Ivan BOŠKOVIC

SMOTRA DJECE I OMLADINE U VARAŽDINU

24. muzička smotra djece i omladine SRH održana 30. i 31. 5. 1981. četvrteta put u Varaždinu pod pokroviteljstvom izdavačke kuće »Vjesnik« iz Zagreba u čast 800. obljetnice grada Varaždina i 40. godišnjice revolucije. Na smotri su nastupili: Tamburaški orkestar KUD »Braća Ribar« — Posedarje, dirigent P. ČANCAR; Zbor I. OS — Koprivnica, dirigent M. JURASIN; Tamburaški orkestar KUD »Tamburica« — Staro Petrovo Selo, dirigent I. LEKIĆ; Pionirski zbor RKUD »Đuro Salaj« — Slav. Brod, dirigent J. JERKOVIĆ; Zbor »Trešnjevački mališani« — Zagreb, dirigent Z. KUBIK; Kvartet harmonika Mužičke škole — Rovinj, dirigent S. MIHOVILović; Tamburaški orkestar III. OS — Odjel za osnovno muzičko obrazovanje — Koprivnica, dirigent K. LUKAČIĆ; Zbor OS »Braća Horvat« — Zagreb, dirigent LJ. ADAMEK; Mješoviti zbor CUO »O. Krešovani« — Pazin, dirigent L. SLANA; Harm. orkestar OS »K. Rakić« — Zagreb, dirigent M. BUNTAK; Harm. orkestar »Slov. Dome« — Zagreb, dirigent Z. SILJAC; Zbor OS »I. Cankar« — Zagreb, dirigent Đ. BERETIĆ; Tamburaški orkestar OS »M. Gubec« — Zagreb, dirigent R. ECIMOVIC; Zbor OS »M. Puštek« — Čačak, dirigent D. SIMUNKOVIĆ; Harm. orkestar OKUD »Istra« — Pula, dirigent S. MIHOVILIC; Omladinski tamburaški orkestar RKUD »Đ. Salaj« — Slav. Brod, dirigent M.